

ŠKOLSKO ISTRAŽIVANJE O PROVEDBI NASTAVE NA DALJINU

mr.sc. Natalija Šnidarić, pedagoginja
Renata Brekalo-Papac, mag.psihologije, psihologinja
Željka Mišetić, prof., psihologinja
- stručne suradnice Škole za medicinske sestre Mlinarska i Učeničkog doma Mlinarska, Zagreb

1.Uvod

U uvjetima proglašene epidemije na području Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske obustavila je 13. ožujka 2020. izvođenje nastave na visokim učilištima, u srednjim i osnovnim školama te zadužila Ministarstvo znanosti i obrazovanja za uspostavu nastave na daljinu. Slijedom navedenog u Školi za medicinske sestre Mlinarska, u travnju 2020. godine stručne suradnice škole i učeničkog doma ispitale su anketnim upitnikom provedbu nastave na daljinu. Tijekom tri mjeseca učenci i nastavnici sudjelovali su u nastavi na daljinu koristeći se dostupnim digitalnim alatima i platformama za komunikaciju i virtualne učionice, kako bi se odgojno-obrazovni proces odvijao do kraja nastavne godine, a učenici bili ocijenjeni. Iako se u suvremenoj školi očekuje digitalna pismenost, što znači da se u odgojno-obrazovnom radu koriste digitalni alati koji jednim dijelom olakšavaju odvijanje nastavnog procesa, situacija radi koje su učenici i nastavnici, a time i stručni suradnici te roditelji bili suočeni s provedbom nastave na daljinu, nije ostavila puno prostora za prilagodbu. Očekivalo se da se nastavi tamo gdje se stalo, samo u *online* okruženju, no za mnoge sudionike to je bila situacija u kojoj su se osjećali nesigurno, jer nisu znali što se od njih očekuje i na koji način će planirati i provoditi nastavu na daljinu. Bez obzira na preporuke, upute i/ili smjernice Ministarstva znanosti i obrazovanja, ključna je bila podrška stručnih suradnika i nastavnika međusobno. Kako bi se odgojno-obrazovni rad usmjeravao i unapređivao provedeno je ispitivanje o provedbi nastave na daljinu kod nastavnika, učenika i roditelja. Rezultati ispitivanja koristit će se u svrhu izrade preporuka za daljnji rad i podizanja kvalitete odgojno-obrazovnog rada u *online* okruženju.

2. Predmet i cilj istraživanja

Predmet ovog istraživanja je provedba nastave na daljinu, koja se odvijala u drugom polugodištu školske godine 2019./2020. Cilj istraživanja bio je ispitati način provedbe, zadovoljstvo i poteškoće te utrošeno vrijeme tijekom izvođenja nastave na daljinu.

Analiza dobivenih rezultata pruža nam odgovore na postavljena istraživačka pitanja:

-Koje su prednosti, a koji nedostaci nastave na daljinu?

-U kojoj mjeri nastavnici izražavaju zadovoljstvo organizacijom i provedbom nastave na daljinu? U kojoj mjeri to čine učenici i njihovi roditelji?

-S kojim poteškoćama su se susretali nastavnici, učenici i njihovi roditelji tijekom nastave na daljinu?

-Koja je uloga stručnog suradnika u smanjivanju osjećaja početne nesigurnosti i nezadovoljstva tijekom nastave na daljinu kod učenika i nastavnika?

3. Način ispitivanja

U ispitivanju provedbe nastave na daljinu sudjelovalo je 48 nastavnika, 420 učenika i 305 roditelja. S obzirom da se u Školi provodi strukovni obrazovni program, upitnik je popunilo dvije trećine nastavnika struke (66,7%) te jedna trećina nastavnika opće obrazovnih predmeta (33,3%). Za upitnik je korišten digitalni alat Google Forms, pitanja su bila ista ili slična radi usporedbe rezultata, a anketiranje je bilo anonimno. Upitnicima se ispitivalo zadovoljstvo provedbom nastave na daljinu, očekivanja, prednosti i nedostaci, utrošeno vrijeme u nastavnom procesu te mogućnosti komunikacije nastavnika i učenika u svrhu davanja povratne informacije, kao i vrednovanje i ocjenjivanje. Nakon provedenog anketiranja, rezultati su analizirani, a odgovori tri skupine ispitanika (nastavnici, učenici i roditelji) su međusobno uspoređeni i grafički prikazani.

4. Prednosti ili pozitivne značajke nastave na daljinu

Iako se u početku činilo da je vrlo teško pronaći poneku prednost ili pozitivne značajke nastave na daljinu, ipak nas rezultati mogu uvjeriti u suprotno. Pojedini nastavnici ne vide prednosti, odnosno ne smatraju da postoje pozitivne značajke nastave na daljinu, već je smatraju trenutnom nužnošću za koju se nadaju da će što prije završiti. Veći broj nastavnika ističe konkretne prednosti nastave na daljinu, kao što su: više individualnog rada s učenicima, veća aktivnost učenika, bolja povratna informacija, uporaba digitalne tehnologije koja je bliska učenicima, istovremeni i trajni uvid u učenička postignuća/radove na jednom mjestu, učenici imaju više vremena za izvođenje zadanih problemskih zadataka nego što to imaju u učionici, mogu si prilagoditi vrijeme izrade zadataka kad im to najviše odgovara (neki učenici bolje funkcioniraju u kasnijim popodnevnim satima), učenici su naspavani i siti, kad rade u poznatom alatu osjećaju se opušteno, određen broj učenika bolje izražava svoje ideje *online* nego u grupi, veća povezanost i međusobna pomoć među učenicima, apsolutno svaki učenik za svaki sat dobije povratnu informaciju od nastavnika, što nije slučaj na nastavi u učionici, pokreće nas da razvijamo i pokažemo kreativnost, nastava usmjerena na učenike, aktivno i suradničko učenje, lakši i brži

pristup učenju, otvara neke nove mogućnosti i novi odnos prema planiranju i održavanju nastave, brzi protok informacija, razvoj novih platformi za učenje, veća mogućnost korištenja digitalnih alata, učenici rade i uče koristeći IKT što im čini nastavu zabavnijom. Naravno, za pojedina područja gdje je ključan govor, kao što su materinji i strani jezici, *online* okruženje je vrlo zahtjevno i teže se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi. Isto je povezano i s teškoćama stjecanja i uvježbavanja vještina u strukovnom dijelu kurikuluma.

Važno je napomenuti da na isticanje pozitivnih značajki nastave na daljinu utječe i broj učenika u neposrednom radu nastavnika, jer veću poteškoću, a time i manje prednosti, vide nastavnici koji imaju 5 do 10 razrednih odjela, nego nastavnici strukovnih predmeta koji većinom rade s učenicima podijeljenim u manje grupe.

Roditelji su također naveli konkretne prednosti nastave na daljinu, kao što je činjenica da njihovo dijete više vremena provodi kod kuće ne gubeći vrijeme na put do škole, ima više vremena za učenje, kao i slobodnog vremena, samostalno je, više istražuje, manje uči napamet, manje je stresa, jer nema mnogo ocjenjivanja. Roditelji kao prednost navode i trud i volju nastavnika za komunikaciju s učenicima te njihovu sveprisutnost u rješavanju eventualnih poteškoća. Jedna od dobiti za učenike, kako navode njihovi roditelji, svakako je korištenje različitih digitalnih alata i sadržaja te učenje korištenja tehnologije koje će im služiti u daljnjem životu i radu.

Istovremeno, roditelji navode i velik broj nedostataka i pri tom ističu kako je nastava uživo nezamjenjiv moment, osim u kriznim situacijama. Među nedostacima nastave na daljinu ističe se kako većina nastavnika nema okvirno vrijeme u kojem šalje zadatke pa se nastava odvija tijekom cijelog dana te kako mali dio nastavnika održava nastavu uživo koristeći dostupne digitalne alate. Kao veliki nedostatak istaknuta je realizacija sadržaja stručnih predmeta, tj. vježbi na kojima se stječu i uvježbavaju vještine, a što se podudara sa stavovima nastavnika. Roditelji smatraju kako djeca previše vremena provode pred ekranima, imaju premalo fizičke aktivnosti te izostaje njima iznimno važan socijalni kontakt s vršnjacima.

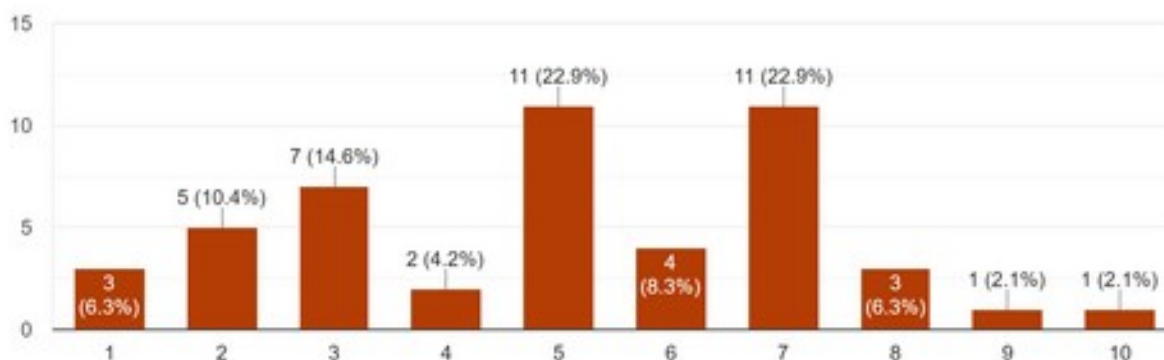
5. Zadovoljstvo organizacijom i provedbom nastave na daljinu

Nakon tri tjedna provedbe nastave na daljinu, na pitanje o zadovoljstvu organizacijom nastave čak je 85% nastavnika odgovorilo da su zadovoljni ili uglavnom zadovoljni. Gotovo istim vrijednostima na pitanje jesu li ispunjena očekivanja nastave na daljinu, ukupno 75% nastavnika se izjasnilo kako su im očekivanja ispunjena ili uglavnom ispunjena, dok je 25% učenika izjavilo kako je nastava na daljinu ispunila njihova očekivanja. Kada je u pitanju zadovoljstvo nastavom na daljinu, rezultati roditelja i učenika ne podudaraju se s nastavničkim. Drugim riječima, 29,5% učenika i 40,3% roditelja izjašnjava se da su djelomično i potpuno zadovoljni nastavom na daljinu

(grafikoni 1a i 1b). Ovi rezultati govore da se gotovo dvije trećine nastavnika prilično brzo prilagodilo novonastalim uvjetima, bez obzira što je vrlo širok raspon u procjeni kako se osjećaju kao nastavnici u *online* okruženju. Na grafikonu 1 vidimo rezultate nastavnika na ljestvici od 1 do 10, od čega je nižim vrijednostima procjenjivano da se osjećaju loše, a višim vrijednostima od dobrog do izvrsnog osjećaja. Jedna četvrtina nastavnika osjeća se loše, a polovina nastavnika procjenjuje osjećaj srednjim vrijednostima. Otprilike 10% nastavnika izjavljuje da se osjeća dobro, odnosno izvrsno u *online* okruženju.

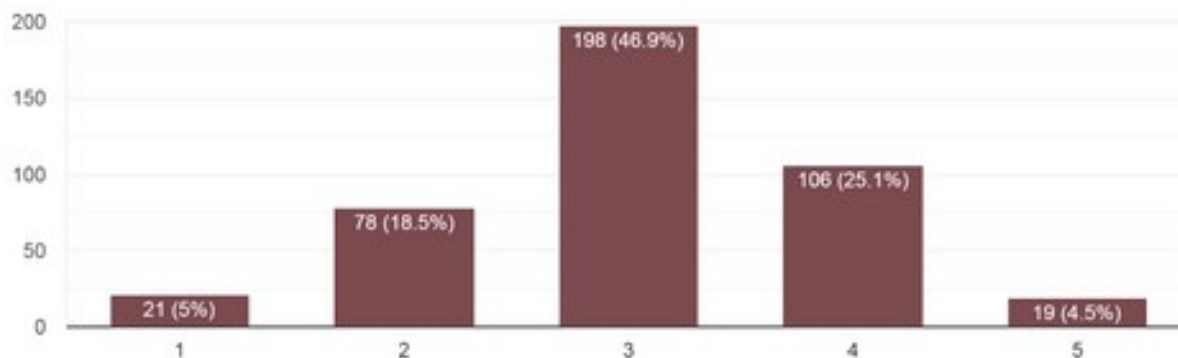
Grafikon 1. Osjećaj zadovoljstva nastavnika u online okruženju

Kako se osjećate kao nastavnik od kojeg se očekuje da priprema i provodi nastavu na daljinu (uključuje i vrednovanje)
48 responses

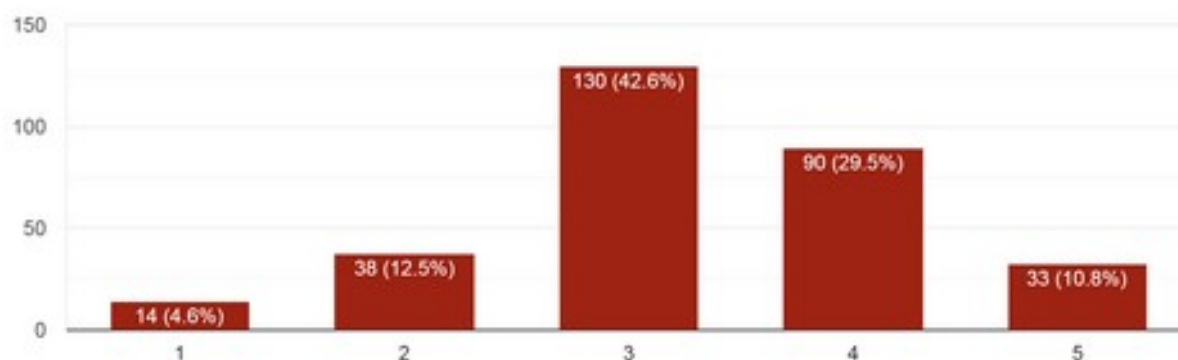
Grafikon 1a. Zadovoljstvo učenika organizacijom nastave na daljinu

Prošla su 3 tjedna nastave na daljinu. Koliko si zadovoljan/na organizacijom ovog oblika nastave?
422 responses

Grafikon 1b. Zadovoljstvo roditelja provedbom nastave na daljinu

Koliko ste općenito zadovoljni nastavom na daljinu u novonastaloj situaciji?
305 responses

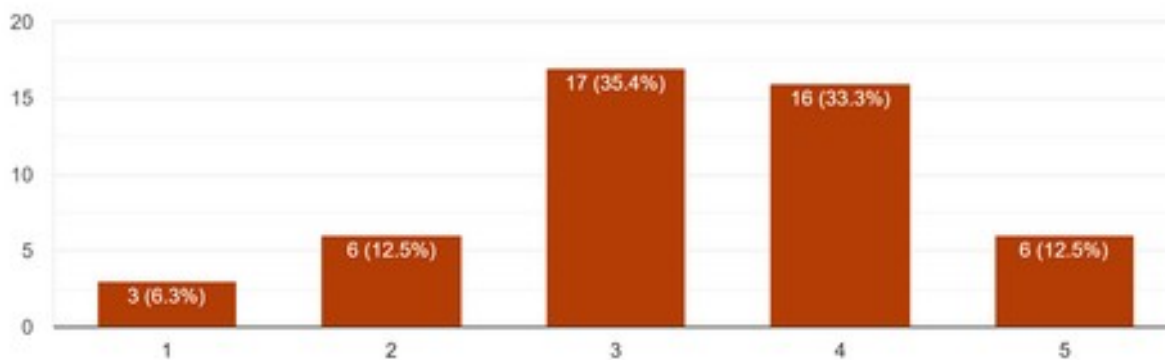

Kada je u pitanju procjena težine provođenja nastave na daljinu, na grafikonu 2 i 2a vidimo da je više od 80% nastavnika i više od 75% učenika procijenilo da im je bilo srednje teško pa sve do izuzetno teško provoditi nastavu na daljinu, odnosno pratiti i sudjelovati na nastavi na daljinu.

Grafikon 2. Procjena težine provođenja nastave na daljinu od strane nastavnika

Procijenite težinu provođenja nastave na daljinu

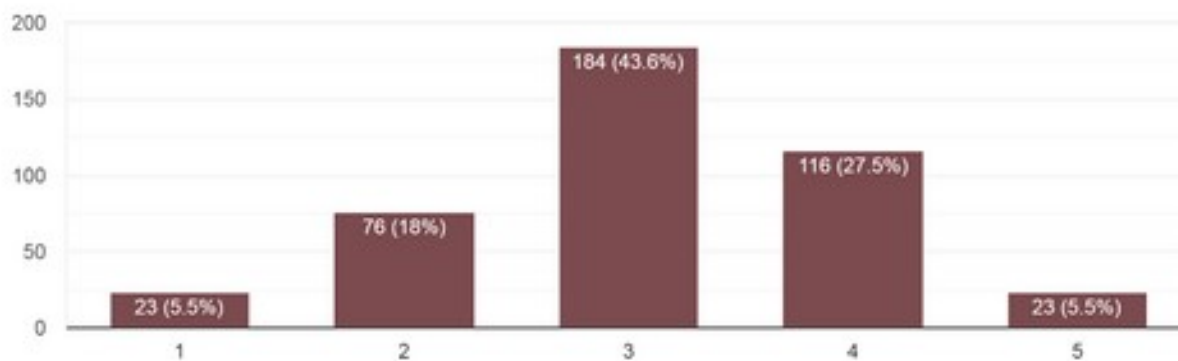
48 responses

Grafikon 2a. Procjena težine praćenja nastave na daljinu od strane učenika

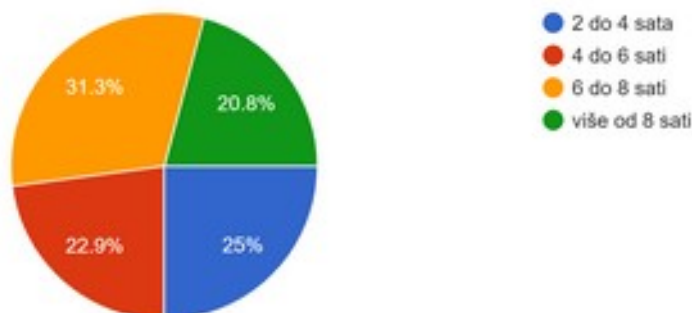
Procijeni težinu praćenja nastave na daljinu:

422 responses

Grafikon 3. Utrošak vremena nastavnika na planiranje i održavanje nastave na daljinu

Koliko vremena dnevno utrošite na planiranje i održavanje nastave na daljinu
48 responses

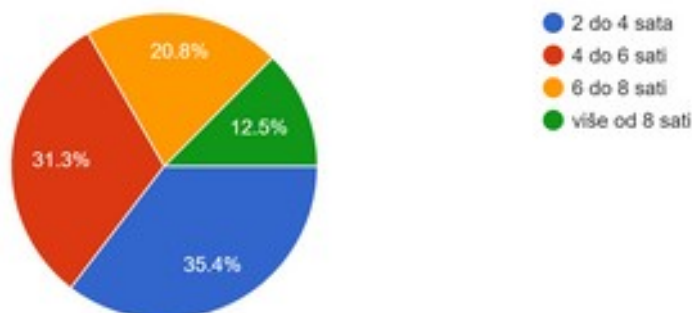

Navedena procjena proizlazi iz teškoća s kojima su se nastavnici i učenici susretali tijekom provođenja nastave na daljinu, od zajednički utrošenog vremena za pripremu i provedbu nastave na daljinu te izvršavanje svih školskih obveza, do poslova nastavnika koji uključuju pregled učeničkih uradaka i pružanje povratne informacije, kao i provedbu vrednovanja i ocjenjivanja učenika, a za učenike prevelik opseg zadataka, prekratki rokovi za njihovo izvršavanje zadaća te izostanak izravne komunikacije s nastavnicima.

U grafikonu 3 vidimo da je gotovo polovina nastavnika dnevno utrošila više od 6 sati vremena na planiranje i održavanje nastave na daljinu, a više od 60% nastavnika još dodatnih 4 i više sata dnevno na pregled učeničkih uradaka te pružanje povratne informacije učenicima (grafikon 4). Učenici su nešto manje vremena utrošili na izvršavanje školskih obveza, više od 50% učenika 4 do 7 sati dnevno (grafikon 4a).

Grafikon 4. Utrošak vremena nastavnika na pregledavanje učeničkih uradaka, zadataka i povratnu informaciju

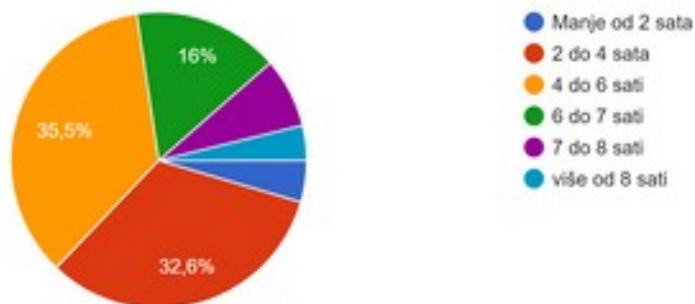
Koliko vremena dnevno utrošite na pregledavanje učeničkih uradaka, zadataka i povratnu informaciju njima
48 responses

Grafikon 4a. Utrošak vremena učenika na izvršavanje školskih obaveza

Koliko vremena dnevno utrošiš na izvršavanje školskih obaveza:

420 odgovora

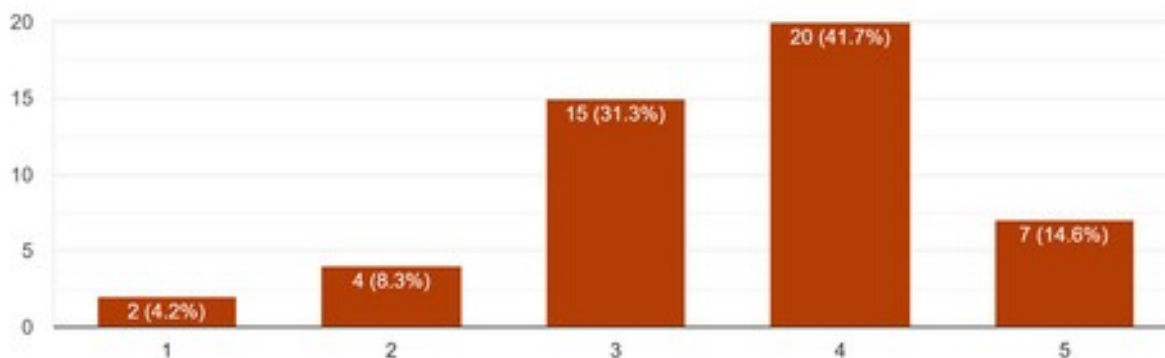

Računajući ukupno utrošeno vrijeme na planiranje i održavanje nastave na daljinu, kao i pregled učeničkih uradaka te pružanje povratne informacije, ukupno 93,8% nastavnika izjasnilo se da im je utrošeno vrijeme u nastavi na daljinu veće u odnosu na održavanje nastave u živo, odnosno u školskom okruženju. Više od 60% i roditelja i učenika iznosi preopterećenost i previše utrošenog vremena na izvršavanje školskih obaveza, praćenja nastave i rješavanja zadataka, što se podudara sa stavovima nastavnika. Na pitanje je li povratna informacija učenicima o razini postignuća oblikovana s ciljem unapređenja njihovog rada, više od 85% nastavnika procjenjuje da je (grafikon 6), a više od 95% nastavnika izjavljuje da su im se učenici mogli obratiti za pomoć ili pojašnjenje u procesu učenja i poučavanja tijekom nastave na daljinu.

Grafikon 5. Zabrinutost nastavnika o provedbi vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi na daljinu

U kojoj mjeri vas brine provedba vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi na daljinu

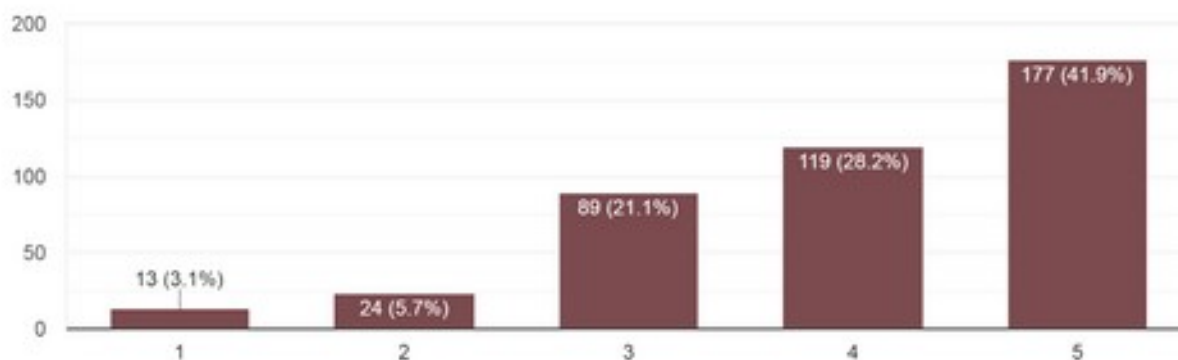
48 responses

Grafikon 5a. Zabrinutost učenika kad razmišljaju o ocjenjivanju tijekom nastave na daljinu

Zabrinuta/zabrinut sam kada razmišljam o ocjenjivanju tijekom izvođenja nastave na daljinu.

422 responses

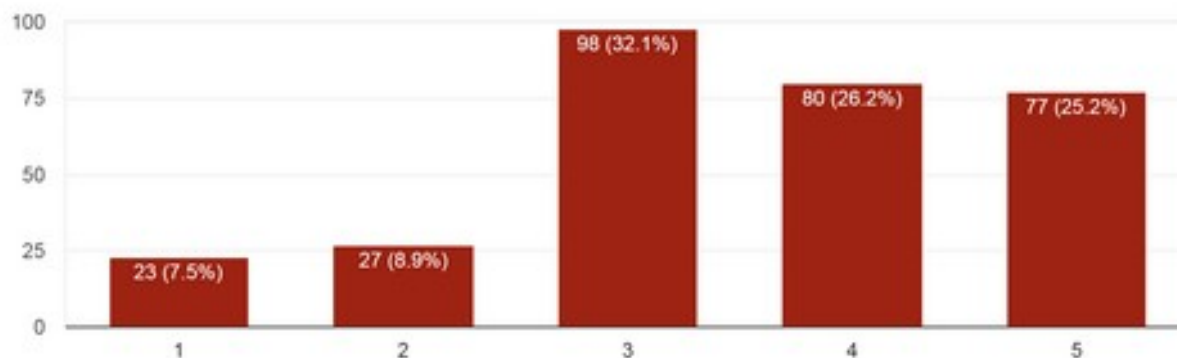

Mala razlika u mišljenju pokazala se u odnosu na izjave učenika. Ukupno 73,6% učenika smatra da se može obratiti nastavniku za pomoć ili pojašnjenje, a 76% učenika smatra da su povratne informacije nastavnika korisne i da im služe za unapređenje njihovog rada. Temeljem navedenog, za očekivati su rezultati nastavnika, učenika i roditelja kada je u pitanju provedba vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi na daljinu. Više od 80% nastavnika izrazilo je neku razinu zabrinutosti, dok je gotovo 42% učenika i 25% roditelja izrazilo zabrinuto, što se vidi u grafikonima 5, 5a i 5b.

Grafikon 5b. Zabrinutost roditelja kad razmišljaju o provedbi ocjenjivanja njihovog djeteta

Zabrinut/a sam kad razmišljam o provedbi ocjenjivanja/vrednovanja mog djeteta.

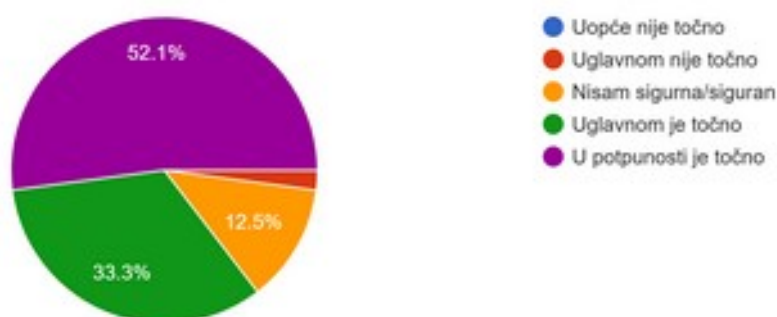
305 responses

Grafikon 6. Stav nastavnika o tome je li povratna informacija učenicima oblikovana s ciljem unapređenja njihovog rada

Povratna informacija učenicima o njihovoj razini postignuća oblikovana je s ciljem unapređenja njihovog rada

48 responses

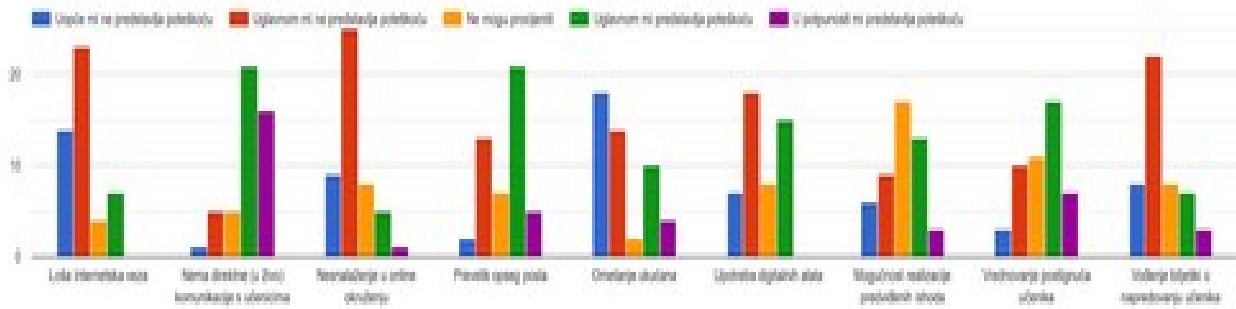

5. Poteškoće u provođenju nastave na daljinu

S obzirom na uvođenje nastave na daljinu „preko noći”, važno je bilo ispitati s kojim su se sve poteškoćama u odgojno-obrazovnom procesu susretali nastavnici i učenici. Dobiveni rezultati prikazani su na grafikonima 7 i 7a.

Grafikon 7. Poteškoće s kojima se susreću nastavnici tijekom provedbe nastave na daljinu

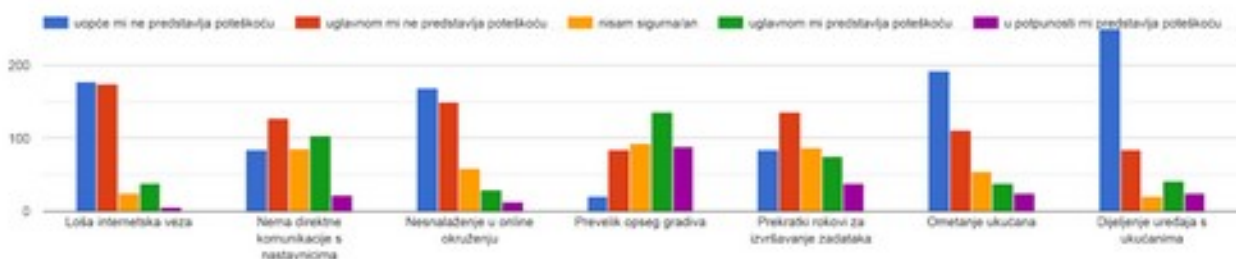
Za svaku bčrđu navodite u kojoj mjeri vam predstavlja poteškoću tijekom provedbe nastave na daljinu

Iz grafikona 7 je vidljivo kako većina nastavnika, u provedbi nastave na daljinu navodi sljedeće poteškoće: izostanak direktne komunikacije s učenicima, povećani opseg posla u odnosu na nastavu uživo i vrednovanje postignuća učenika u *online* okruženju. S ostalim poteškoćama (loša internetska veza, otežano snalaženje u *online* okruženju, ometanje ukucana, upotreba digitalnih alata, mogućnost realizacije predviđenih ishoda te vođenje bilješki o napredovanju učenika) nastavnici su se uglavnom uspješno nosili tijekom nastave na daljinu.

Grafikon 7a. Poteškoće s kojima se susreću učenici tijekom praćenja nastave na daljinu

U kojoj mjeri ti sljedeće komponente predstavljaju poteškoće tijekom praćenja nastave na daljinu?

Na grafikonu 7a vidimo da učenici imaju najviše poteškoća u sljedećim komponentama: prevelik opseg gradiva, nema direktne komunikacije s nastavnicima (uživo) te prekratki rokovi za izvršavanje zadataka, dok preostale komponente (loša internetska veza, nesnalaženje u *online* okruženju, ometanje ukucana, dijeljenje uređaja s ukucanima) predstavljaju poteškoće samo manjem broju učenika.

Iz navedenih rezultata vidljivo je da je najveći nedostatak nastave na daljinu bio izostanak izravne komunikacije (nastava uživo) te povećani opseg posla za nastavnike i povećani opseg zadataka učenika. Bez obzira na digitalnu pismenost i digitalno doba, stavovi o važnosti izravne komuni-

kacije i održavanje nastave u školskom okruženju nisu se promijenili. Upravo suprotno, svi rezultati idu u prilog činjenici da je nastava uživo nezamjenjiv oblik nastave i za nastavnike i za učenike.

6. Unapređivanje nastave na daljinu i uloga stručnog suradnika

Suradnja sa stručnim suradnicama bila je od ključne važnosti, posebno u segmentu informiranja, savjetodavnog rada i generalne podrške u radu. Potrebe nastavnika usmjerene su na savjetodavni rad stručnog suradnika s učenicima posebno u cilju prevencije izostajanja s nastave i neizvršavanja predviđenih zadataka i ostalih obveza te poticanja na odgovornost i samostalnost u radu.

Učenici su u svojim prijedlozima za poboljšanje nastave na daljinu navodili potrebu za manje zadataka, održavanje nastave putem video poziva ili videokonferencija, dulji vremenski rok za izvršavanje predviđenih zadataka te više razumijevanja i podrške ako se pojave određene teškoće. Iste ili slične prijedloge navodili su i njihovi roditelji.

Zbog svega navedenog pokazalo se iznimno važnim pokazati razumijevanje za teškoće praćenja i provedbe nastave na daljinu kod svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Stručni suradnici, razrednici i predmetni nastavnici bili su suočeni s različitim reakcijama učenika (anksioznost, povlačenje, ljutnja, nemir, osjetljivost, separacijska anksioznost) u uvjetima pandemije te je trebalo učenicima osigurati savjetodavnu pomoć s ciljem jačanja psihološke otpornosti.

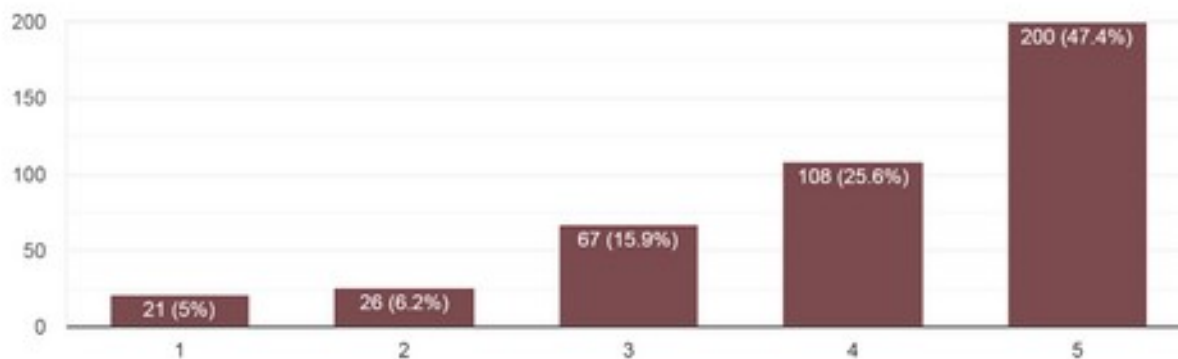
7. Podrška iz okoline

Nagli i neplanirani prijelaz na nastavu na daljinu uslijed pandemije Covidom-19 predstavlja velik izazov za sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa. Prelaskom na takav oblik nastave promijenilo se i okruženje života nastavnika, učenika i njihovih obitelji. Novonastala situacija iziskuje brojne prilagodbe te je podrška bliskih osoba, kao i ostalih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, od iznimne važnosti .

Na grafikonu 8 vidimo kako je većina učenika (73,1%) izjavila da u svojoj okolini ima osobu s kojom može razgovarati o svojim brigama. Većina roditelja (85,6%) ima dojam da im je dijete na kraju radnog dana iscrpljeno. S druge strane, 75,7% roditelja navodi kako osjećaju da nastavnici brinu o tome kako se njihovo dijete osjeća i da ga hrabre. Važno je naglasiti da je više od 90% roditelja tijekom nastave na daljinu redovito komuniciralo s razrednicima, što pokazuje da je dvosmjerna komunikacija razrednik- roditelj od iznimne važnosti, posebno u uvjetima cjelokupnog *online* okruženja.

Grafikon 8. Dostupnost socijalne podrške kod učenika

U svojoj okolini imam nekoga s kime mogu razgovarati o stvarima koje me brinu ili muče.
422 responses

8. Zaključak

Mogli bismo zaključiti da je provedba nastave na daljinu ostavila trag u pripremi i provedbi nastavnog procesa i osuvremenila ga u informatičko-digitalnom kontekstu. Možda se odnos prema školskom okruženju promijenio, jer bismo mogli reći da neke stvari često uzimamo zdravo za gotovo. Tomu u prilog idu i tvrdnje nastavnika koji su većinu poteškoća povezali s izostankom i nemogućnošću ostvarivanja izravne komunikacije s učenicima, prevelikom opsegom posla, upotrebom digitalnih alata te mogućnostima ostvarenja odgojno-obrazovnih ishoda i vrednovanja učenika. Osim sličnih i/ili istih poteškoća koje su navodili učenici i roditelji, dodatno su izdvojili i preopterećenost zadacima, prekratke rokove za njihovo izvršavanje, izostanak poučavanja od strane nastavnika, kao i zadatke koji su se slali izvan realnog vremena nastave. Velike poteškoće istaknute su od strane nastavnika struke gdje je u provedbi vježbi gotovo nemoguće u potpunosti i kvalitetno realizirati predviđene odgojno-obrazovne ishode. Iz navedenih rezultata vidljivo je kako je **nastava na daljinu prilično zahtjevna i stvara dodatno opterećenje, kako za učenike tako i za nastavnike**. Upute, pojašnjenja, rasprave, verbalne i ostale metode poučavanja sada se prenose virtualnim putem i time oduzimaju znatno više vremena i napora nego što bi to bio slučaj na nastavi u učionici. **Preopterećenost zadacima i teže razumijevanje gradiva** u *online* okruženju predstavlja najveće teškoće s kojima se učenici suočavaju. To su ujedno i karakteristike nastave na daljinu koje imaju najviše prostora za poboljšanje. Potrebno je razmisliti o zahtjevnosti i količini obveza te metodama poučavanja u nastavi na daljinu kako bi napetost, frustracija, nemotiviranost, percepcija nemoći i neuspjeha pred postavljenim izazovima kod učenika bila što manja.

Iako digitalizacija sustava nameće razvoj i primjenu informatičkih i digitalnih vještina, ispitivanje provedbe nastave na daljinu još jednom je dokazalo i potvrdilo činjenicu da je nastava „živi” proces, da je izravni kontakt i komunikacija dio čovjekove prirode i ništa ju ne može adekvatno zamijeniti. Današnje generacije učenika odrastaju u digitalno doba, stoga je upotreba digitalnih alata nužna, ali ne kao isključivi oblik nastave. S druge strane, dobro je imati na umu da im je upotreba informacijske tehnologije do sada služila većinom u svrhu zabave i komunikacije s vršnjacima. Uvođenjem nastave na daljinu mijenja se primarna namjena korištenja IKT-a, što je zahtijevalo prilagodbu učenika na novonastale okolnosti.

Rezultati našeg školskog istraživanja pokazuju smjer u kojem mogu djelovati i stručni suradnici. Osim izravne podrške nastavnicima u odgojno-obrazovnom radu, pokazalo se da postoji prostor za profesionalni razvoj u području: upotrebe digitalnih alata u nastavi, socio-emocionalnih kompetencija nastavnika, primjeni problemske i istraživačke nastave u cilju ostvarenja odgojno-obrazovnih ishoda, savjetodavnog rada stručnih suradnika u *online* okruženju, razvoja samostalnosti, samoregulacije i odgovornosti učenika, razmjene iskustva nastavnika kao i digitalnih nastavnih materijala za provedbu nastave na daljinu te odgojnog djelovanja razrednika u *online* okruženju. Također, pokazalo se da je tijekom pandemije iznimno važno kontinuirano pratiti relevantna istraživanja o utjecaju različitih čimbenika na uspješnost provedbe nastave na daljinu kako bi se doprinijelo očuvanju mentalnog zdravlja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

PREPORUČENA LITERATURA:

- Matijević, M. (ur.) (2017.): **Nastava i škola za net generacije**, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb
- Matijević, M.; Topolovčan, T. (2017.): **Multimedijska didaktika**, ŠK, Zagreb
- Brošura (2020.): **Koronavirus i mentalno zdravlje: psihološki aspekti, savjeti i preporuke**, HPK v1.5